

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 21. júla 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Štátna pomoc — Schéma pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach — Nariadenie (ES) č. 800/2008 — Kategórie pomoci, ktoré možno považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom a oslobodené od notifikačnej povinnosti — Kogentná povaha podmienok oslobodenia — Článok 3 ods. 1 — Výslovný odkaz na toto nariadenie v rámci schémy pomoci“

Vo veci C-493/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd, Rakúsko) z 31. októbra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 6. novembra 2014, ktorý súvisí s konaním:

Dilly's Wellnesshotel GmbH

a

Finanzamt Linz,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia A. Arabadžiev, C. G. Fernlund, S. Rodin a E. Regan (spravodajca),

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. januára 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Dilly's Wellnesshotel GmbH, v zastúpení: M. Kroner, Rechtsanwalt, a K. Caspari,
- rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer a M. Klamert, splnomocnení zástupcovia,
- estónska vláda, v zastúpení: K. Kraavi-Käerdi, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Sauer, P. Němečková a K. Herrmann, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. marca 2016,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 17 ods. 1 a článku 25 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov [107 a 108 ZFEÚ] (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 2008, s. 3).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou poskytujúcou služby Dilly's Wellnesshotel GmbH a Finanzamt Linz (Daňový úrad Linz, Rakúsko) vo veci, v ktorej uvedený daňový úrad zamietol žiadosť tejto spoločnosti o vrátenie energetickej dane za rok 2011.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 659/1999

- 3 Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 83, 1999, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) vo svojom článku 2 s názvom „Postup týkajúci sa oznamovanej pomoci“ stanovovalo:

„1. Okrem toho, ako inak uvádzajú nariadenia realizované podľa článku [109 ZFEÚ] alebo podľa ich iných príslušných ustanovení, akékoľvek plány poskytnúť novú pomoc bude daný členský štát oznamovať Komisii v dostatočnom časovom predstihu. ...“

Nariadenie (ES) č. 994/98

- 4 Odôvodnenia 4 až 7 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov [107 a 108 ZFEÚ] na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. ES L 142, 1998, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 312) mali takéto znenie:

„(4) keďže Komisia uplatnila články [107 a 108 ZFEÚ] v početných rozhodnutiach a tiež vyjadrila svoju politiku v množstve správ; keďže, vo svetle značnej skúsenosti Komisie s uplatňovaním článkov [107 a 108 ZFEÚ] a všeobecných textov vydaných Komisiou na základe týchto ustanovení, je primerané, s ohľadom na zabezpečenie efektívneho dohľadu a zjednodušenie administratívy, bez oslabenia monitoringu Komisie, aby bolo Komisii umožnené deklarovat prostredníctvom nariadení, v oblastiach kde má Komisia dostatočné skúsenosti na vymedzenie všeobecných kritérií zlučiteľnosti, že určité kategórie pomoci sú zlučiteľné [s vnútorným] trhom podľa jedného alebo viacerých ustanovení článku [107 ods. 2 a 3 ZFEÚ] a že sú vyňaté z postupu podľa jej článku [108 ods. 3 ZFEÚ];

- (5) keďže nariadenia o skupinových výnimkách zvýšia transparentnosť a právnu istotu...;
- (6) keďže je vhodné, aby Komisia pri prijímaní nariadení vynímajúcich kategórie pomoci z oznamovacej povinnosti stanovenej v článku [108 ods. 3 ZFEÚ] určila... podmienky monitoringu tak, aby sa zabezpečila zlučiteľnosť pomoci pokrytej týmto nariadením [s vnútorným] trhom;

(7) keďže je vhodné, aby sa umožnilo Komisii pri prijímaní nariadení vynímajúcich kategórie pomoci z oznamovacej povinnosti stanovenej v článku [108 ods. 3 ZFEÚ] pripojiť ďalšie detailnejšie podmienky tak, aby sa zabezpečila zlučiteľnosť pomoci pokrytej týmto nariadením [s vnútorným trhom].

5 Podľa článku 1 tohto nariadenia s názvom „Skupinové výnimky“:

„1. Komisia môže prostredníctvom nariadení prijatých v súlade s postupmi stanovenými v článku 8 tohto nariadenia a v súlade s článkom [107 ZFEÚ] vyhlásiť, že nasledujúce kategórie pomoci by mali byť zlučiteľné [s vnútorným] trhom a nie sú predmetom požiadaviek oznamovania v článku [108 ods. 3 ZFEÚ]:

a) pomoc v prospech:

...

iii) ochrany životného prostredia;

...

2. Nariadenia uvedené v odseku 1 špecifikujú pre každú kategóriu pomoci:

...

e) podmienky monitoringu tak, ako je špecifikovaný v článku 3.

...“

6 Článok 3 uvedeného nariadenia s názvom „Transparentnosť a monitoring“ stanovoval:

„1. Pri prijímaní nariadení podľa článku 1 uloží Komisia členským štátom podrobné pravidlá na zabezpečenie transparentnosti a monitoringu pomoci vyňatej z oznamovania v súlade s týmito nariadeniami. Takéto pravidlá pozostávajú najmä z požiadaviek stanovených v odsekoch 2, 3 a 4.

...“

7 Nariadenie č. 994/98 bolo zmenené a doplnené nariadením Rady (EÚ) č. 733/2013 z 22. júla 2013 (Ú. v. EÚ L 204, 2013, s. 11) a neskôr zrušené nariadením Rady (EÚ) 2015/1588 z 13. júla 2015 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 1).

Nariadenie č. 800/2008

8 Odôvodnenia 5, 7 a 46 nariadenia č. 800/2008 mali takéto znenie:

„(5) Toto nariadenie by malo oslobodiť od notifikačnej povinnosti každú pomoc, ktorá spĺňa všetky príslušné podmienky tohto nariadenia, a každú schému pomoci za predpokladu, že každá individuálna pomoc, ktorá by mohla byť poskytnutá podľa tejto schémy, spĺňa všetky príslušné podmienky tohto nariadenia. Aby sa zabezpečila transparentnosť, ako aj efektívnejšie monitorovanie pomoci, každé opatrenie individuálnej pomoci poskytnuté podľa tohto nariadenia by malo obsahovať výslovný odkaz na príslušné ustanovenie kapitoly II a na vnútroštátne právo, z ktorého táto individuálna pomoc vychádza.

...

(7) Štátna pomoc v zmysle článku [107 ods. 1 ZFEÚ], na ktorú sa nevzťahuje toto nariadenie, by aj naďalej mala podliehať notifikačnej povinnosti podľa článku [108 ods. 3 ZFEÚ]. ...

...

(46) So zreteľom na dostatočné skúsenosti získané pri uplatňovaní Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia by od notifikačnej povinnosti mal[i] byť osloboden[é]... určité druhy pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach.“

9 Článok 1 nariadenia č. 800/2018 s názvom „Rozsah pôsobnosti“, ktorý sa nachádzal v kapitole I tohto nariadenia, nazvanej „Spoločné ustanovenia“, v odseku 1 stanovoval:

„1. Toto nariadenie sa uplatňuje na tieto kategórie pomoci:

...

d) pomoc na ochranu životného prostredia;

...“

10 Článok 3 tohto nariadenia, nazvaný „Podmienky oslobodenia od notifikačnej povinnosti“, ktorý sa tiež nachádzal v uvedenej kapitole I, v odseku 1 stanovoval:

„Schémy pomoci, ktoré spĺňajú všetky podmienky kapitoly I tohto nariadenia, ako aj príslušných ustanovení kapitoly II tohto nariadenia, sú zlučiteľné [s vnútorným] trhom v zmysle článku [107 ods. 3 ZFEÚ] a sú oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa článku [108 ods. 3 ZFEÚ] za predpokladu, že akákoľvek individuálna pomoc poskytovaná v rámci takejto schémy spĺňa všetky podmienky tohto nariadenia a v schéme sa uvádza výslovný odkaz na toto nariadenie s uvedením jeho názvu a odkazu na jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*.“

11 Článok 25 uvedeného nariadenia s názvom „Pomoc vo forme úľav na environmentálnych daniach“, ktorý sa nachádzal v oddiele 4, nazvanom „Pomoc na ochranu životného prostredia“, kapitoly II nariadenia č. 800/2008, nazvanej „Osobitné ustanovenia pre rôzne kategórie pomoci“, stanovoval:

„1. Schémy environmentálnej pomoci vo forme úľavy z environmentálnych daní, ktorá spĺňa podmienky smernice [Rady] 2003/96/ES [z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, 2003, s. 51; Mim. vyd. 09/001, s. 405)], sú zlučiteľné [s vnútorným] trhom v zmysle článku [107] ods. 3 [ZFEÚ] a sú oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa článku [108] ods. 3 [ZFEÚ] za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v odsekoch 2 a 3 tohto článku.

...“

12 Nariadenie č. 800/2008 bolo zmenené a doplnené nariadením Komisie (EÚ) č. 1224/2013 z 29. novembra 2013 (Ú. v. EÚ L 320, 2013, s. 22), pokiaľ ide o obdobie jeho uplatňovania. Účinnosť tohto nariadenia bola predĺžená do 30. júna 2014. Nariadenie č. 800/2008 bolo neskôr zrušené nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 2014, s. 1).

Rakúske právo

- 13 Podľa Budgetbegleitgesetz (sprievodný zákon k štátnemu rozpočtu) z 30. decembra 2010 (BGBl. I, 111/2010, ďalej len „BBG 2011“) bolo vrátenie energetických daní vylúčené v prípade podnikov poskytujúcich služby.
- 14 § 2 ods. 1 Energieabgabenvergütungsgesetz (zákon o vrátení energetickej dane, ďalej len „EAVG“), v znení zmien a doplnení § 72 BBG 2011 stanovuje:

„Nárok na vrátenie majú len podniky, v prípade ktorých sa preukázalo, že ich hlavnou činnosťou je ‚výroba hmotného majetku‘, a to za predpokladu, že nedodávajú energetické zdroje uvedené v § 1 ods. 3 alebo teplo (paru alebo teplú vodu) vyrobenú z energetických zdrojov uvedených v tomto § 1 ods. 3.“

- 15 Časová pôsobnosť § 2 je stanovená v § 4 ods. 7 EAVG, ktorý stanovuje:

„§ 2 a 3 [EAVG] platia pre žiadosti o vrátenie, ktoré sa vzťahujú na obdobie po 31. decembri 2010, pod podmienkou povolenia Európskou komisiou.“

- 16 V prípravných prácach k návrhu EAVG sa v súvislosti s § 4 ods. 7 tohto zákona uvádza:

„Uplatňovanie zmenených ustanovení je podmienené povolením Európskou komisiou. Pre využívanie energií táto zmena nadobudne účinnosť po 31. decembri 2010. Žiadosti podnikov poskytujúcich služby o vrátenie daní, ktoré sa budú vzťahovať na obdobie po 31. decembri 2010, sa teda už nebudú prijímať. Ak Komisia povolí zmenu EAVG ako povolenú štátnu pomoc, zákonom stanovené obmedzenie na výrobné podniky sa bude musieť uplatňovať od 1. januára 2011, takže po tomto dni už nebudú mať podniky poskytujúce služby nárok na vrátenie energetickej dane zo spotrebovanej energie. V prípade, že by Komisia zmenu nepovolila, súčasný právny stav by zostal nezmenený a nárok na vrátenie energetických daní by mali tak výrobné podniky, ako aj podniky poskytujúce služby.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 Dilly's Wellnesshotel podala 29. decembra 2011 žiadosť o vrátenie energetických daní za rok 2011.
- 18 Táto žiadosť bola rozhodnutím z 21. februára 2012 zamietnutá s odkazom na novú právnu úpravu vyplývajúcu z BBG 2011, podľa ktorej majú od 1. januára 2011 nárok na vrátenie energetických daní len výrobné podniky. Žaloba, ktorú proti tomuto rozhodnutiu podala Dilly's Wellnesshotel na Unabhängiger Finanzsenat (Nezávislý finančný senát, Rakúsko), ktorý nahradil Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd, Rakúsko), bola zamietnutá.
- 19 Rozhodnutím z 19. marca 2013 (2013/15/0053) Verwaltungsgerichtshof (Správny súd, Rakúsko) rozhodol, že v nadväznosti na vyhlásenie rozsudku, ktorý vyhlásil tento súd 22. augusta 2012 (2012/17/0175), malo byť vrátenie energetickej dane priznané podnikom poskytujúcim služby aj za január 2011. Podľa tohto súdu nová právna úprava nebola pre uvedený mesiac ešte schválená Komisiou, pričom oznámenie platné podľa nariadenia č. 800/2008 sa vzťahovalo len na obdobie od 1. februára 2011.
- 20 Dilly's Wellnesshotel podala na Unabhängiger Finanzsenat (Nezávislý finančný senát) dodatočné správne odvolanie, ktorým sa táto spoločnosť v podstate najmä domáhala, aby bolo v plnom rozsahu vyhovené jej žiadosti o vrátenie energetickej dane za obdobie od januára do decembra 2011. Podľa Dilly's Wellnesshotel v prípade, že by bolo uplatnenie § 2 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 7 EAVG

v rozpore s právom Únie, by sa nová právna úprava, ktorú zavádza BBG 2011, nemohla uplatňovať a podniky poskytujúce služby by mohli o vrátenie energetickej dane požiadať za celý rok 2011 a aj po tomto období.

- 21 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pôvodné znenie EAVG (BGBl. 201/1996) v § 2 ods. 1 priznávalo vrátenie energetických daní podnikom, ktoré sa zaoberajú najmä „výrobou hmotného majetku“. Poskytovanie služieb bolo z vrátenia tejto dane vylúčené.
- 22 Súdny dvor vo svojom rozsudku z 8. novembra 2001, *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, EU:C:2001:598) rozhodol, že vnútroštátne opatrenia, ktoré priznávali čiastočné vrátenie energetických daní v súvislosti s plynom a elektrickou energiou len podnikom, u ktorých je preukázané, že ich hlavnou činnosťou je výroba hmotného majetku, treba považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ.
- 23 Rakúska právna úprava upravujúca vrátenie energetických daní bola neskôr viackrát zmenená a doplnená.
- 24 V prejednávanej veci má vnútroštátny súd pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť novej právnej úpravy vrátenia energetických daní, ktorú zavádza BBG 2011, s nariadením č. 800/2008.
- 25 Tento súd v prvom rade pochybuje, že sa Rakúska republika môže dovoliavať výnimky stanovenej v článku 25 nariadenia č. 800/2008, pokiaľ ide o dotknutú vnútroštátnu právnu úpravu vo veci samej, keďže tri podmienky uvedené v kapitole tohto nariadenia nie sú splnené.
- 26 Po prvé táto právna úprava neuvádza ani odkaz na nariadenie č. 800/2008 ani na údaj o uverejnení tohto nariadenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Po druhé hoci článok 9 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje, že Komisii sa do 20 pracovných dní „po nadobudnutí účinnosti schémy pomoci“ predloží zhrnutie informácií týkajúcich sa takéhoto opatrenia pomoci, boli v tejto veci požadované informácie predložené oneskorene. Po tretie vnútroštátny súd uvádza, že uverejnenie textu dotknutej schémy pomoci na internete nebolo urobené v súlade s článkom 9 ods. 2 nariadenia č. 800/2008, pretože internetová adresa, ktorá bola Komisii oznámená, neumožňovala, a stále neumožňuje, prístup k dotknutému textu.
- 27 V druhom rade sa vnútroštátny súd pýta, či sa na opatrenie pomoci môže vzťahovať výnimka stanovená v článku 25 nariadenia č. 800/2008, hoci povinnosti stanovené v kapitole II tohto nariadenia nie sú splnené. Konkrétne dotknutá schéma pomoci vo veci samej nemá za cieľ ani zníženie znečistenia životného prostredia alebo predchádzať tomuto znečisteniu, ani racionálnejšie využívanie prírodných zdrojov alebo energetických úspor. Uvedený súd má preto pochybnosti, pokiaľ ide o otázku, či vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej predstavuje pomoc na účely „ochrany životného prostredia“ v zmysle článku 17 ods. 1 tohto nariadenia.
- 28 Napokon vnútroštátny súd vyjadruje pochybnosti v súvislosti s podmienkou stanovenou v článku 25 ods. 3 nariadenia č. 800/2008, podľa ktorej sa daňové úľavy priznávajú na obdobie maximálne desať rokov, zatiaľ čo dotknutá schéma pomoci vo veci samej výslovne nevymedzuje obdobie, počas ktorého sa vrátenie dane priznáva, ani neodkazuje na obdobie uvedené v oznámení o oslobodení predloženom Komisii 7. februára 2011.
- 29 Za týchto podmienok Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je v rozpore s právom Únie, keď právna úprava v oblasti pomoci využíva osobitný postup podľa článku 25 nariadenia č. 800/2008 na účely oslobodenia od notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, ale nedodržia sa rôzne povinnosti uvedené v kapitole I [tohto] nariadenia, a okrem toho ani neodkazuje na uvedené nariadenie?“

2. Je v rozpore s právom Únie, keď sa právna úprava v oblasti pomoci opiera o osobitný postup podľa článku 25 nariadenia č. 800/2008, ktorý platí pre pomoc na ochranu životného prostredia, ale podmienky upravené v kapitole II tohto nariadenia – konkrétne podpora opatrení na ochranu životného prostredia a/alebo opatrení zameraných na úsporu energie podľa článku 17 bodu 1 nariadenia – nie sú splnené?
3. Bráni právo Únie vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neobsahuje časové obmedzenie a ani odkaz na obdobie uvedené v oznámení o oslobodení, takže obmedzenie vrátenia energetickej dane na desať rokov, ktoré sa požaduje v článku 25 ods. 3 nariadenia č. 800/2008, možno vyvodiť len z oznámenia o oslobodení?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 30 Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 nariadenia č. 800/2008 vykladať v tom zmysle, že v prípade ak schéma pomoci, o akú ide vo veci samej, výslovne neodkazuje na toto nariadenie uvedením jeho názvu a odkazu na jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*, bráni tomu, aby sa táto schéma chápala tak, že spĺňa podmienky na účely uplatnenia výnimky na základe článku 25 ods. 1 uvedeného nariadenia z notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že notifikačná povinnosť predstavuje jeden zo základných prvkov systému kontroly zavedeného Zmluvou o FEÚ v oblasti štátnej pomoci. V rámci tohto systému majú členské štáty povinnosť na jednej strane oznámiť Komisii akékoľvek opatrenie smerujúce k zavedeniu alebo zmene pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a na druhej strane neuplatniť také opatrenie v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, pokiaľ uvedená inštitúcia nerozhodla o danom opatrení s konečnou platnosťou (rozsudok z 8. decembra 2011, France Télécom /Komisia, C-81/10 P, EU:C:2011:811, bod 58).
- 32 Povinnosť dotknutého členského štátu oznámiť Komisii každú novú pomoc je spresnená v článku 2 nariadenia č. 659/1999.
- 33 V súlade s článkom 109 ZFEÚ môže Rada Európskej únie prijať akékoľvek nariadenia potrebné na uplatnenie článkov 107 a 108 ZFEÚ a najmä môže stanoviť podmienky uplatnenia článku 108 ods. 3 ZFEÚ, ako aj uviesť kategórie pomoci, ktoré sú vyňaté z tohto postupu.
- 34 Navyše podľa článku 108 ods. 4 ZFEÚ môže Komisia prijať nariadenia týkajúce sa kategórií štátnej pomoci, o ktorej Rada podľa článku 109 rozhodla, že môžu byť oslobodené od uplatnenia postupu stanoveného v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 35 Nariadenie č. 994/98, na základe ktorého bolo neskôr prijaté nariadenie č. 800/2008, bolo teda prijaté podľa článku 94 Zmluvy o ES (neskôr článok 89 ES a teraz článok 109 ZFEÚ).
- 36 Z toho vyplýva, napriek povinnosti vopred oznámiť každé opatrenie, ktorým sa má poskytnúť alebo zmeniť nová pomoc, ktorú členským štátom ukladajú Zmluvy a ktorá je jedným zo základných prvkov systému kontroly štátnej pomoci, že ak opatrenie pomoci prijaté členským štátom spĺňa príslušné podmienky stanovené nariadením č. 800/2008, tento členský štát sa môže dovoľávať možnosti byť oslobodený od notifikačnej povinnosti. Z odôvodnenia 7 nariadenia č. 800/2008 však vyplýva, že štátna pomoc, na ktorú sa toto nariadenie nevzťahuje, podlieha notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

- 37 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 1 svojich návrhov, že ako zmiernenie všeobecného pravidla, ktoré predstavuje notifikačná povinnosť, nariadenie č. 800/2008 a podmienky, ktoré stanovuje, sa musia vykladať doslovne.
- 38 Takýto prístup potvrdzujú ciele sledované všeobecnými nariadeniami o oslobodení z hľadiska kategórie pomoci, akými sú ciele uvedené v odôvodneniach 4 a 5 nariadenia č. 994/98. Ak môže Komisia prijať takéto nariadenia, aby zabezpečila účinný dohľad nad dodržiavaním pravidiel hospodárskej súťaže v oblasti štátnej pomoci a zjednodušila administratívny postup bez toho, aby sa v tejto oblasti oslabila kontrola Komisie, cieľom týchto nariadení totiž je aj zvýšiť transparentnosť a právnu istotu. Dodržiavanie podmienok stanovených týmito nariadeniami, v dôsledku toho teda aj nariadením č. 800/2008, dovoľuje, aby boli tieto ciele v plnom rozsahu dosiahnuté.
- 39 V prejednávanej veci je zjavné, že dotknutá vnútroštátna právna úprava nebola Komisii oznámená v súlade s článkom 2 nariadenia č. 659/1999 a že jediné oslobodenie od notifikačnej povinnosti, ktoré by sa mohlo uplatniť, je oslobodenie podľa článku 25 nariadenia č. 800/2008.
- 40 Podľa článku 25 ods. 1 nariadenia č. 800/2008, ktorý sa nachádza v kapitole II tohto nariadenia, nazvanej „Osobitné ustanovenia pre rôzne kategórie pomoci“, schémy environmentálnej pomoci vo forme úľavy z environmentálnych daní, ktoré spĺňajú podmienky smernice 2003/96, ako aj podmienky stanovené v článku 25 ods. 2 a 3 nariadenia č. 800/2008, sú zlučiteľné s vnútorným trhom a sú oslobodené od notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 41 Bez toho, aby bolo potrebné posudzovať podmienky, na ktoré odkazuje článok 25 nariadenia č. 800/2008, ktoré sú predmetom druhej a tretej otázky, treba uviesť, že podľa článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v kapitole I uvedeného nariadenia, nazvanej „Spoločné ustanovenia“, schéma pomoci pritom môže byť oslobodená od uvedenej notifikačnej povinnosti len najmä za predpokladu, že táto schéma výslovne odkazuje na toto nariadenie uvedením jeho názvu a odkazu na jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- 42 Vo veci samej je nepopierateľné, že dotknutá schéma pomoci neobsahuje takýto odkaz na nariadenie č. 800/2008.
- 43 V tejto súvislosti rakúska vláda na pojednávaní uviedla, že následne bolo prijaté vykonávacie opatrenie na národnej úrovni, aby sa urobila náprava chýbajúceho odkazu na nariadenie č. 800/2008 v dotknutej schéme pomoci vo veci samej, a že toto opatrenie bolo oznámené Komisii v roku 2014 podľa nariadenia č. 651/2014.
- 44 Stačí však uviesť, že bez ohľadu na prípadnú právnu povahu uvedeného opatrenia, toto opatrenie nemôže v nijakom prípade napraviť neexistenciu odkazu na nariadenie č. 800/2008 v dotknutej vnútroštátnej úprave vo veci samej za dané obdobie.
- 45 Treba tiež uviesť, ako to urobil generálny advokát v bodoch 54 a 55 svojich návrhov, že kogentná povaha odkazu na nariadenie č. 800/2008 v danej schéme pomoci, aby sa mohol členský štát dovoľávať uplatnenia výnimky podľa tohto nariadenia v súvislosti s touto schémou, vyplýva zo samotného znenia článku 3 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý stanovuje, že schémy pomoci, ktoré spĺňajú najmä „všetky podmienky“ uvedené v kapitole I nariadenia č. 800/2008, sú oslobodené od notifikačnej povinnosti za predpokladu, že akákoľvek individuálna pomoc poskytovaná v rámci takejto schémy spĺňa „všetky podmienky“ tohto nariadenia a v uvedenej schéme „sa uvádza výslovny odkaz“ na uvedené nariadenie.
- 46 Tento výklad má oporu tak v celi sledovanom článkom 3 ods. 1 nariadenia č. 800/2008, ako aj v kontexte, do ktorého spadá toto ustanovenie.

- 47 Po prvé, pokiaľ ide o kontext, do ktorého spadá uvedené ustanovenie, treba na jednej strane uviesť, že článok 3 nariadenia č. 800/2008 má názov „Podmienky oslobodenia od notifikačnej povinnosti“, čo znamená, že dodržanie podmienok stanovených v tomto článku je potrebné na to, aby bolo dané opatrenie pomoci oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa tohto nariadenia. Na druhej strane treba článok 3 ods. 1 nariadenia č. 800/2008 vykladať s prihliadnutím na odôvodnenia tohto nariadenia a najmä jeho odôvodnenie 5, podľa ktorého uvedené nariadenie má oslobodiť od notifikačnej povinnosti každú pomoc, ktorá spĺňa „všetky príslušné podmienky“ tohto nariadenia, ako aj každú schému pomoci za predpokladu, že každá individuálna pomoc, ktorá by mohla byť poskytnutá podľa tejto schémy, spĺňa „všetky príslušné podmienky“.
- 48 Po druhé, pokiaľ ide o cieľ, ktorý sleduje požiadavka uvádzať výslovný odkaz na nariadenie č. 800/2008, tento cieľ možno tiež vyvodiť z uvedeného odôvodnenia 5, ktoré stanovuje, že na to, „aby sa zabezpečila transparentnosť, ako aj efektívnejšie monitorovanie pomoci, každé opatrenie individuálnej pomoci poskytnuté podľa tohto nariadenia by malo obsahovať výslovný odkaz na príslušné ustanovenie kapitoly II a na vnútroštátne právo, z ktorého táto individuálna pomoc vychádza“.
- 49 Okrem toho článok 3 ods. 1 nariadenia č. 994/98 všeobecnejšie stanovuje, že „pri prijímaní nariadení podľa článku 1 uloží Komisia členským štátom podrobné pravidlá na zabezpečenie transparentnosti a monitoringu pomoci vyňatej z oznamovania v súlade s týmito nariadeniami. ...“ Odôvodnenie 5 tohto nariadenia tiež uvádza, že „nariadenia o skupinových výnimkách zvýšia transparentnosť a právnu istotu...“.
- 50 Ako totiž tvrdí Komisia a ako uviedol generálny advokát v bode 58 svojich návrhov, výslovný odkaz na nariadenie č. 800/2008 v danom opatrení pomoci umožňuje príjemcom pomoci, ako aj ich konkurentom pochopiť dôvody, pre ktoré sa toto opatrenie môže vykonať, hoci nebolo ani oznámené Komisii, ani ňou schválené. Takýto odkaz tak umožňuje nielen Komisii vykonať kontrolu, ale súčasne umožňuje dotknutým tretím osobám dozvedieť sa o zamýšľaných opatreniach pomoci, aby si prípadne mohli uplatniť svoje procesné práva.
- 51 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že podmienka uvedená v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 800/2008, podľa ktorého schéma pomoci na to, aby mohla byť oslobodená od notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, musí výslovne odkazovať na toto nariadenie, nie je len formalitou, ale má kogentnú povahu, takže nesplnenie tejto podmienky bráni uplatneniu výnimky z tejto povinnosti podľa uvedeného nariadenia.
- 52 Na prvú otázku treba preto odpovedať, že článok 3 ods. 1 nariadenia č. 800/2008 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade ak schéma pomoci, o akú ide vo veci samej, výslovne neodkazuje na toto nariadenie uvedením jeho názvu a odkazu na jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*, bráni tomu, aby sa táto schéma chápala tak, že spĺňa podmienky na účely uplatnenia výnimky na základe článku 25 ods. 1 uvedeného nariadenia z notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

O druhej a tretej otázke

- 53 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú a tretiu otázku.

O trovách

- 54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov [107 a 108 ZFEÚ] (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade ak schéma pomoci, o akú ide vo veci samej, výslovne neodkazuje na toto nariadenie citovaním jeho názvu a uvedením odkazu na jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*, bráni tomu, aby sa táto schéma chápala tak, že spĺňa podmienky na účely uplatnenia výnimky na základe článku 25 ods. 1 uvedeného nariadenia z notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

Podpisy